

Čas a aktivita

Čas není žádnou samostatnou skutečností; vždycky jde o čas událostného dění, které je možné jen díky aktivitě subjektu. Čas je tedy vždycky původně časem nějakého subjektu, ale protože subjekt se děje tak, že na leccos kolem sebe reaguje a naopak že leccos zase reaguje na něj, stává se druhotně časem intersubjektálních vztahů, jehož úroveň záleží na úrovni reaktibility příslušných na sebe reagujících subjektů. Čas „vůbec“ není tedy samostatnou skutečností, ale je společným časovým polem nejrůznějších aktivit mnoha subjektů (ale i reliktních jejich aktivit), přičemž základem onoho společného časového pole je čas (časování) každého subjektu a každé pravé události (= vnitřně integrované události) – tj. časování akcí a aktivit. Výhradně prostřednictvím akcí a aktivit vstupuje budoucnost do „přítomnosti“ (tj. že subjekt je vždy „při tom“) a pak přechází jako realizovaná do současnosti a minulosti. Čas opakujících se dějů, tj. čas „cyklický“, je vždy odvozený, a to i když se jeví jako nějaké pevné pozadí.

(Písek, 040513-2.)